

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version: Marianne Fred : Tankar från trädgårdsgungan. Västra Nyland, 6.6.2017.

Marianne Fred

Tankar från trädgårdsgungan

Vi lever just nu i den allra vackraste av årstider. Den nordiska försommaren, skir grönska, doften av hägg, lönnblommor och liljekonvalj. Vinterflyttarna som återvänt, sången som inte tystnar bara mattas av en kort stund då skymningen är som tätast. När allt är så vackert är det lätt att glömma att många sånger har tystnat, resurser gjorts slut på, plasten i haven, ekosystemen som gått sönder, torkan, störtregnen, stormarna, människorna på flykt, tragedierna av episka mått.

En del slutade läsa redan men om du är kvar kanske du känner det, trycket i bröstet, hopplösheten och uppgivenheten. Det finns ett etablerat begrepp för det många av oss känner idag, eco-anxiety eller ekoångest. På kongressen "Pathways to Sustainability" vid Helsingfors universitet behandlades den ångest många känner inför världens tillstånd. Professor Jeffrey Sachs påminde om att hopp och kunskap är vitala för att kunna gå igenom den globala förändring vi står inför. En lamslagen, rädd människa kan inte tänka kreativt för att lösa problem. Parallellt med tekniska ämnen som att frånga den kolbaserade ekonomi vi bygger på idag behandlades ämnen som lycklighetsindex som ett alternativ till BNP, och samarbete och samskapande (co-creation) som ett hållbart sätt att producera kunskap och förvalta gemensamma resurser. Jämställdhet, jämlikhet och ett socialdemokratiskt etos nämndes som förutsättningar för att ta oss ur den självdestruktiva utveckling vi just nu driver.

Insikten att vi alla ingår i världens samlade resurser med vår förmåga att tänka och handla och att vi dagligen, där vi går och står, kan jobba för ett hållbart samhälle, ger kraft. Min egen ekoångest lättade en aning då jag såg en samling prominenta grånande professorer, en eldigt rödhårig president, studerande och forskare familjärt diskutera vad vi kan göra konkret. Professorn som frågade vad vi kan göra i jordbruksfrågor i Afrika och presidenten som svarade att förbättra kvinnans ställning och ge henne rätt att äga mark.

Osökt såg jag framför mig den prominenta samlingen 30-40 år yngre, säga samma sak utan att få gehör, men som idag har arbetat sig fram till en ställning där man lyssnar till dem. Att inte ge upp sina värderingar i loppet från studentcafeterian till FN.

Hållbarhet är inte något nytt, ropar någon. Nej, absolut är det inte det. Ändå har vi inte kunnat förutse vad den kontinuerliga tillväxtens ideologi skulle komma att betyda. Nu har vi hårt, men inte omöjligt, arbete framför oss för att nå hållbarhet. Även om hållbarhet inte är något nytt så är vägen dit ny.

Att klandra tidigare generationers blindhet eller sitta på läktaren och peka på allt som gått fel hjälper inte. Att kavla upp ärmarna, skaffa sej kunskap och aktivt vara en del av lösningen är vägen vi har att gå. Kunskap, den finns som tur idag tillgänglig för många, t.ex. på en högskola nära dig.

Jag inbjuder alla till hållbarhetstalko och vi kan alla börja helt nära, med oss själva.

Marianne Fred är forsknings- och utvecklingsledare vid Yrkehögskolan Novia i Raseborg

